

[Krag.]

søg, som vi stod midt i i Foraaret, bragtes til Afslutning paa den Maade, som skete den 21. Marts.

Nu har det ærede Medlem Hr. Christmas Møller opfordret den høje Regering til at søge etableret en Forhandling om det militære Spørgsmaal med de nordiske Folk. Den højtærede Udenrigsminister har skildret, at saadanne Forhandlinger stadig har fundet Sted siden 1919 paa forskellige Omraader, hvad den almindelige fælles Gennemførelse af Folkeforbundspagtens Nedrustningsbestemmelser angaar. Dette Samarbejde, siger den højtærede Minister, har i alle Henseender været nyttigt, men dette Samvirke har hverken været paavirket af den store Forskel i den militære Stilling eller de forskellige nordiske Staters militære Muligheder, og, siger den højtærede Minister, det vil heller ikke blive paavirket af de Beslutninger, enhver af Staterne maatte træffe med Hensyn til Ordningen af eget Militærvæsen. Ja, jeg spørger den højtærede Udenrigsminister: er han nu ogsaa saa bombesikker paa det, hvorfra har den højtærede Minister denne Viden? Hvis Danmark foregriber hele Spørgsmaalet, hvorom Folkeforbundsarbejdet drejer sig, hvis Danmark nedrunder til en Grænse, som overhovedet ikke er beregnet paa Forsvar, hvis det skiller sig ud af mellemfolkeligt Samarbejde paa dette Omraade, er man saa vis paa, at man fra de andre nordiske Landes Side kan eller vil betragte Danmarks Stilling under fremtidige Forhandlinger som overhovedet værende af Betydning? Er man sikker paa, at Danmarks Optræden, hvis en Politik som den, Regeringen gaar ind for, gennemføres, ikke vil foranledige, at der maa optages Forhandlinger om den ændrede militærpolitiske og maritime Stilling i de Egne af Jorden, hvor vi har vor Plads, først naturligvis knyttet til Østersøen og Adgangsvejene til den, at en saadan Forhandling maa etableres, og at vi bliver udenfor som de, der har valgt at indtage det nævnte Stade?

Jeg tænker selvfølgelig her aldeles ikke paa, at vi skulde skride til en skandinavisk, en nordisk Militæralliance eller Aftaler af den ene eller den anden Art paa det militære Omraade; men de tre Landes og ganske særlig Sveriges og Danmarks geografiske Beliggenhed, grænsende, som de gør, til Kattegat og Østersøen, den faktiske fælles militærgeografiske Stilling vil dog neppe efter min Opfattelse gøre det værdiløst, om man foretager en fælles Undersøgelse af Karak-

teren af de militærpolitiske Opgaver, af den militærpolitiske Situation, dens sandsynlige fremtidige Udvikling og i det hele taget af, hvad der maatte være af Interesse for den ene Stat med Hensyn til den andens Stilling til Neutraliteten og Værnet derfor. Derved kunde der dog maaske komme Sider af dette Problem frem, som det vel var værd at overveje i hvert enkelt af Landene og ogsaa skænke Omtanke ved den endelige Ordning.

Jeg tænker, som sagt, ikke paa nogen som helst Alliancepolitik, paa nogen som helst Binding, der skulde beskære den enkeltes Frihed, men kun paa at udvide de Bestræbelser for et nordisk Samarbejde, der hidtil er udfoldet, til ogsaa paa dette Omraade at lade de enkelte Staters Handlinger belyse af den gensidige Opfattelse. Det har vi gjort, som den højtærede Minister har oplyst, paa saa mange andre Omraader. Hvorfor skulde vi saa ikke kunne tale fortroligt og venskabeligt ogsaa om dette? Det er jo, som sagt, kun en Udvidelse eller, om man vil, en Specialisering til egne snævrere Interesser af det Samarbejde, der hidtil har fundet Sted paa det almindelige europæiske neutralitetspolitiske Omraade, og som i høj Grad har bidraget til at styrke de nordiske Landes Stilling og Betydning indenfor Folkeforbundet.

Den højtærede Minister har med fuld Ret prist Resultatet af det hidtidige Samarbejde paa Grundlag af udtalt Selvstændighed og Dispositionsfrihed for hvert enkelt Folk. Den højtærede Minister sagde, at ved disse Forhandlinger og paa den Vis styrkedes og betryggedes i Verdenskrigens Aar de tre Landes Stilling i høj Grad. Deri har den højtærede Minister fuldstændig Ret. Han fortsatte: Skulde nye Vanskeligheder komme, har vi Lov til at haabe, at Fællesfølelsen mellem de tre Lande paa tilsvarende Maade maa faa en nyttig Betydning. Ogsaa deri har den højtærede Udenrigsminister utvivlsomt Ret. Nu spørger jeg ham: Hvorfor skal man saa absolut afvente de „nye Vanskeligheder“, skal absolut saadanne være indtraadt, for at Fællesfølelsen ogsaa paa det neutralitetspolitiske Omraade kunde faa en udvidet og nyttig Betydning? Hvor forskellige Forholdene end er — og de er forskellige, deri har den højtærede Udenrigsminister fuldkommen Ret —, er der dog et vist militærpolitisk og geografisk Fællesskab til Stede og ligesaa fælles Træk med Hensyn til hvert enkelt af de nordiske Folks Evne til ved egne militære Magtmidler overfor en hvilken som helst Situation at hævde sin Selvstæn-